

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820205350
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820205350.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. J., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky: A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom H., K. XXXX/X, korešpondenčná adresa A. D. X/XX, N., zastúpená v konaní JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom kancelárie Prievidza, Bakalárska 6 a otca: K. J., nar. X.X.XXXX, bytom R. - D., A. XXX/XX, zastúpený K. v konaní o úprave rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 29. apríla 2021, č.k. 8P/46/2020-145takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II. o zvýšení výživného na maloletého V. zo sumy 100,- eur na sumu 180,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia a výroku III., ktorým súd vo zvyšnej časti návrh zamietol, **z r u š u j e a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/48/2018 zo dňa 26.2.2019 v časti o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým V. každý páry týždeň v kalendárnom roku od stredy od 7,30 hod. do nedele do 18,30 hod., v čase letných prázdnin od 25.7. od 9,00 hod. do 31.7. do 18,00 hod. a od 16.8. od 9,00 hod. do 22.8. do 18,00 hod., v čase vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 24.12. od 9,00hod. do 25.12. do 18,00 hod. a každý páry kalendárny rok od 31.12. od 9,00 hod. do 1.1. do 18,00 hod., v čase veľkonočných sviatkov každý páry rok na Veľkonočný pondelok od 8,00 hod. do 18,00 hod. s tým, že otec si v stanovené dni a hodiny maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky a matka je povinná po skončení stanovených dní a hodín úpravy styku otca s maloletým dieťaťom si dieťa prevziať pred bydliskom otca. Výrokom II. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/48/2018 zo dňa 26.2.2019 v časti o určenie vyživovacej povinnosti otca tak, že otec je povinný platiť na výživu mal. V. J., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100,-eur na sumu 180,-eur mesačne, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia. Výrokom III. vo zvyšnej časti súd návrh zamietla. Výrokom IV. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Na vec aplikoval ust. § 36, § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1,2 Zákona o rodine. V odôvodnení uviedol, že matka sa domáhala úpravy zvýšenia výživného na maloletého, nakoľko na strane dieťaťa sa zmenili pomery, bola mu diagnostikovaná histamínová intolerancia a na odporúčanie doktora začal navštevovať logopéda. Výživné na maloletého bolo určené na sumu 100,-eur mesačne dňa 26.02.2019 rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 10P/48/2018. Matka maloletého od 04.02.2021 je zamestnaná v ROKO gips s.r.o. ako účtovníčka, kde dosahuje čistý príjem okolo 843,-eur. Matka bola zamestnaná za obdobie od 08.02.2021 do 01.03.2021 v ALFACLINIC s.r.o., kde zarobila 70,15 eur. Otec je zamestnaný od 19.01.2004 v spoločnosti Nestlé s.r.o., kde dosahuje čistý priemerný mesačný príjem za rok 2020 vo výške 995,10 eur. V časti úpravy styku účastníci uzatvorili medzi sebou dohodu, ktorá podľa názoru súdu je v záujme maloletého, reflektuje aktuálne

rodičmi nastavený a realizovaný režim stretávania maloletého s otcom, a preto súd v danej časti dohodu schválil.

2. Matkou navrhované zvýšenie výživného je v záujme maloletého. Ako prvé kritérium súd prvej inštancie posudzoval potreby a záujmy maloletého a ich zmenu od poslednej úpravy pomerov. Takto zistil, že náklady na maloletého sa od poslednej úpravy pomerov zvýšili, nakoľko maloletému bola okrem existujúcich diagnóz ako syndróm dráždivého kašľa, recidivujúce infekty dýchacích ciest, rhinitis recidiva, dermatitis seborhoica, dermatitis atopica, polyvalentná potravinová alergia, obstipácie, chlamídie, mollusa contagiosa dorsi, phimosis, kvôli ktorým užíva lieky, diagnostikovaná v júni a v júli 2020 aj histamínová intolerancia, s čím sú spojené vyššie náklady na stravné. Takisto maloletý na odporúčanie doktora začal navštevovať logopéda, s čím taktiež sú spojené výdavky na úhradu nielen logopéda, ale aj cestovného, nakoľko logopéd je vzdialený od miesta bydliska maloletého cca 15 km. Čo sa týka histamínovej intolerancie, tak rodičom bola lekármi odporúčaná úprava stravy, keď potraviny musia byť čerstvé a nemôžu sa zohrievať. Náklady na takto upravenú stravu matka v konaní preukazovala pripojenými pokladničnými blokmi na sumu 150,-eur mesačne, nakoľko maloletému varí častejšie, pravidelne v menších dávkach, väčšinou ovocie a zeleninu. Matka s maloletým na odporúčanie lekárky s ohľadom na referencie logopédov a v úmysle dopriať synovi najlepšiu starostlivosť navštevuje logopéda vzdialeného cca 15 km od mesta Prievidza v Zemianskych Kostofanoch, kedy mesačné sedenie predstavuje sumu 10,-eur a dochádzanie cca 4,-eur.

3. Okrem uvádzaných výdavkov matka preukazovala výdavky na syna a to zakupovanie oblečenia a obuvi mesačne 30-40,-eur, lieky, vitamíny a telové mlieko mesačne 25,-eur, vitamínový sirup 8,40 eur, hygienické potreby v sume 15,-eur, náklady na voľnočasové aktivity ako zakupovanie hračiek, výletov vo výške 10,-eur, poistenie pre syna na základe poisťovnej zmluvy zo dňa 09.01.2018 vo výške 20,-eur, stavebné sporenie 20,-eur a do výdavkov na syna zahrnula aj pomernú časť nákladov na bývanie vo výške 165,-eur, ktoré zabezpečuje seba a synovi, a za ktoré mesačne uhrádza nájomné 330,-eur. Súd mal takisto za preukázané, že v spojitosti so starostlivosťou o maloletého sú spojené náklady s návštevou maloletého v materskej škôlke. Náklady na škôlku predstavujú mesačne sumu 57,-eur, ktoré momentálne uhrádza otec, čo nebolo v konaní sporným. Súd má za to, že tak ako vyššie uvádzané výdavky na maloletého, aj tieto náklady by mali rodičia znášať pomerne v zmysle svojich schopností a možností. Súd nepovažoval za nevyhnutné nepravidelné výdavky na opatrovatelku, ktoré uvádzala matka vo výške denne 20,-eur z dôvodu, že v neočakávaných prípadoch si nevie zabezpečiť starostlivosť o syna, nakoľko sám otec uviedol, že v prípade potreby si vie zariadiť pracovné povinnosti tak, aby bol schopný sa postarať o syna a nevznikli tak výdavky za opatrovanie. Súd poukazuje aj na § 78 ods. 3 ZKR, kedy spolu s predmetnými výdavkami sú zvýšené aj výdavky na oblečenie a hygienické potreby, nakoľko maloletý sa vyvíja a rastie. Pretože súd určuje výživné do budúcnosti a je predpoklad, že s vývojom maloletého a jeho nástupom na prvý stupeň základnej školy budú náklady neustále vzrastať, súd mal na základe daných skutočností za to, že zvyšovanie výživného v súdom určenej výške je rozhodne v záujme dieťaťa. Mal za preukázané, že celkové výdavky na maloletého po zmene pomerov predstavujú mesačne sumu cca 520,-eur. Čo sa týka schopností a možností na strane otca, súd mal preukázané, že je v jeho možnostiach podieľať sa na výžive svojho syna zvýšenou sumou. Súd mal preukázané, že otec pracuje v Nestlé s.r.o., kde podľa mzdového prehľadu dosahuje čistý mesačný priemerný príjem 995,-eur, pričom matka dosahuje príjem cca 850,-eur, teda o cca 150,-eur nižší. Vzhľadom na príjmy oboch rodičov, kedy otec dosahuje vyšší príjem a preukázané účelné výdavky na maloletého vo výške cca 520,-eur (či už po odpočítaní matkou pomernej časti nájomného o sumu 165,-eur na sumu výdavkov cca 350,-eur) je podľa názoru súdu dôvodnou výška výživného 180,-eur, tak ako to požadovala matka, s čím súhlasil aj kolízny opatrovník. V danej časti súd poukazuje aj na skutočnosť, že otec v konaní preukázal, že je v jeho možnostiach uhrádzať predmetné výživné, nakoľko nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na maloletého prispieva pravidelne mesačne sumou 100,-eur, uhrádza náklady v škôlke vo výške 57,-eur a takisto prispieva maloletému aj nepravidelne na rôzne dary, potreby ako lyže, bicykel, prilba, oblečenie, čo v konaní nebolo sporným, že za rok 2020 to bola suma cca 200,-eur.

4. Súd zisťoval aj výdavky otca a mal preukázané, že otec uhrádza nájomné spolu s výdavkami v súvislosti s užívaním predmetnej nehnuteľnosti vo výške 270,-eur, 20,-eur uhrádza na matku výživné, 20,-eur telefón, 20,-eur internet, 30,-eur pohonné hmoty, 30,-eur na výlety pre syna, okolo 200,-eur stravu, 57,-eur škôlku a 90,-eur ako mesačnú splátku úveru. Čo sa týka obrany otca ohľadom jeho výdavkov, súd bral do úvahy len výdavky, ktoré sú nevyhnutné. Za nevyhnutné súd nepovažoval

čerpanie bezúčelového spotrebného úveru na základe zmluvy č. 3018527484 vo výške 4000,-eur pri úrokovej sadzbe 10,90%, kde je mesačná splátka vo výške 87,07 eur a poistenie 1,65 eur a to až do 10.05.2023. Súd mal potom za preukázané, že čistý mesačný príjem otca je cca 995,-eur a jeho nevyhnutné výdavky sú okolo 590,-eur + úhrada škôlky 57,-eur, a preto je v možnostiach otca prispievať sumou výživného 180,-eur. Súd pri porovnaní priemerných čistých mesačných príjmov matky vo výške cca 850,-eur a otca cca 995,-eur, pri výdavkoch na dieťa mesačne vo výške či už cca 520,-eur (resp. cca 355,-eur) mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať svojmu dieťaťu, čo by malo byť prvoradým záujmom rodiča, mesačne sumou 180,-eur. Súd poznamenáva, že výživné predstavuje minimálne polovicu reálnych výdavkov na dieťa, pričom otec dosahuje príjem na rozdiel od matky o cca 150,-eur vyšší a podľa dohody rodičov dieťa trávi čas u otca 10 dní počas mesiaca a zvyšné dni v starostlivosti matky, s čím má matka zvýšené náklady či už na stravu alebo aj voľnočasové aktivity. Pokiaľ otec namietal príjmy matky, že do domácnosti jej prispieva a finančne pomáha jej aktuálny partner a z toho dôvodu žiadal v záverečnej reči doplniť dokazovanie o zisťovanie príjmov matky, súd mal za preukázané nespornými tvrdeniami matky, že s partnerom nežije v spoločnej domácnosti a nie je jeho povinnosťou finančne prispievať matke, a teda mal súd za to, že takýto dôkaz nie je v konaní účelným a dôvodným, a preto takýto dôkaz súd nevykonal. Čo sa týka zameškaného výživného požadovaného matkou od podania návrhu má súd za to, že otec v konaní preukázal, že už od podania návrhu uhradza náklady v škôlke vo výške 57,-eur, výživné 100,-eur mesačne a nepravidelné výdavky za minulý rok v celkovej výške cca 200,-eur. Z uvedených skutočností mal súd za preukázané, že priznať matke doplatenie zameškanej sumy 80,-eur mesačne odo dňa podania návrhu nie je nárokom dôvodným, a preto v danej časti návrh zamietol. O trovách konania, súd rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku, v časti výroku II. o zvýšení výživného, podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že matka podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a to z dôvodu, že matka a otec sa nedokážu dohodnúť na jednotnom výklade, čo sa týka špeciálnej a všeobecnej úpravy styku a údajne otec mal mať zato, že maloletého nemá mať súvisle každý páry týždeň v kalendárnom roku od stredy 7,30 hod. do nedele do 18.00 hod., t.j. bez prespatia, čo samozrejme nebola pravda, nakoľko maloletý bol vždy u otca v stanovenom čase určeným súdom súvisle t.j. vrátane prespatia. Tvrdenia matky o platení výdavkov na materskú škôlku sú nepravdivé, nakoľko otec tieto výdavky uhradza od septembra 2019. V čase podania návrhu bola matka evidovaná na ÚPSVaR, pričom následne mala matka uzatvorenú dohodu s TAXAT s.r.o. od 11.1.2021, kde pracovala aj pred evidenciou na ÚPSVaR. Matka mala uzatvorenú pracovnú zmluvu so spoločnosťou ROKO gips s.r.o. a počas súdneho pojednávania zatajila, že od 8.2.2020 má ešte uzatvorenú aj Dohodu s ALFACLINIC s.r.o., ktorá bola ukončená dňom 31.3.2021. V návrhu matka uviedla náklady na stravu vo výške 100,- eur t.j. v čase, keď už maloletému bola diagnostikovaná intolerancia na histamín, pričom v rámci priebehu súdneho konania, už mali byť tieto náklady vyššie v sume 150,- eur a to vraj na základe novej skutočnosti, ktorou mala byť diagnostikovaná histamínová intolerancia, pričom maloletému bola intolerancia na histamín diagnostikovaná už v júni 2020. Vyššie uvedené nie je možné považovať za novú skutočnosť. Maloletý má 4 roky a otec vo väčšej miere zabezpečuje maloletému stravu, nakoľko hradí výdavky spojené s MŠ a každý druhý víkend sa stravuje u otca. S matkou je maloletý 7 dní každý nepárny týždeň a s otcom 5 dní každý páry týždeň, čo znamená, že matka pre maloletého zabezpečuje navyše iba 2x raňajky a večere ako otec. Maloletý nemá určenú špeciálnu stravu a v MŠ sa stravuje rovnako ako ostatné deti. Otec má zato, že pravdepodobný reálny výdavok na stravu maloletého u matky možno považovať najviac vo výške 50,- eur mesačne, t.j. 1/3 zo sumy 150,- eur, ktorú matka aj tak účelovo navýšila. Konanie matky ohľadom návštev u logopedičky je účelové, nakoľko otec zabezpečil logopedičku p. Kadašiovú v Prievidzi, na ktorých stretnutiach sa môže zúčastniť aj otec. Matka u p. Kadašiovej stretnutia zrušila opäť len z účelových dôvodov, aby si mohla navýšiť výdavky, dokonca aj za dochádzanie 4,- eur. Logopedické cvičenia trvajú v rozpätí 3-4 týždňov a dôležité je, aby rodičia intenzívne pracovali s dieťaťom doma. Otec má zato, že tento výdavok nie je možné považovať za pravidelný a nie je dôvodom, aby suma 14,- eur tvorila súčasť vyživovacej povinnosti otca. Matka v priebehu konania navyšovala výdavky na dieťa a ich rozpis bol vyšší, ako príjem matky. Matka v rámci súdneho konania tvrdila napr., že zakúpila maloletému 3 páry topánok v sume 150,- eur, čo nebola pravda. Z predložených výpisov platieb vyplýva, že matka kúpila v sume 30,- eur +17,- eur +11,- eur obuv od súkromných osôb. Otec maloletému taktiež kupuje a prispieva na oblečenie a zo strany rodiny otca, maloletý dostáva k sviatkom okrem hračiek aj darčeky vo forme oblečenia a obuvi. Výdavky na vitamíny, telové mlieko príp. lieky, keď maloletý ochorie, taktiež kupuje aj otec. Maloletý neužíva pravidelne žiadne lieky iba v prípade zhoršeného zdravotného stavu. Z dokladov výpisov za platby v lekární, ktoré boli predložené matkou, nemožno považovať sumu 33,40 eur ako pravidelný mesačný výdavok. Matka

aj maloletý sú poistencami ZP Dôvera, ktorá vracia doplatky na lieky pre každého poistenca v sume 300,- eur ročne. Otec má zato, že výdavok na stavebné sporenie nie je možné zahrnúť ako výdavok na maloletého v sume 20,- eur. Otec má zato, že výdavok na poistenie maloletého je možné zahrnúť v sume 17,10 eur z celkovej mesačnej sumy 34,20 eur, nakoľko oprávnené osoby sú uvedený dedičia (rodičia) 50% a súrodenec (dospelá dcéra matky) 50%. Rovnako výdavok na bývanie nie je možné zahrnúť v sume 165,- eur. Maloletý nebýva u matky celý mesiac, nepodieľa sa polovicou na spotrebe energií a celkových výdavkov nájomného. Nájomné matky činí 330,- eur, nájomné otca 272,60 eur, rozdiel činí suma 57,40 eur. Otcovi bolo nájomné započítané v plnej sume a matke iba pomerná časť, pričom maloletého máva 5 dní každý párny týždeň. Maloletý je v predškolskom veku má 4 roky, v súčasnosti navštevuje MŠ a školskú dochádzku na ZŠ si začne plniť vo veku necelých 7 rokov, nakoľko je narodený v mesiaci november, čiže až za vyše cca 2,5 roka. Pre rozsudok je rozhodujúci skutkový stav v čase jeho vyhlásenia a nie predpoklad do budúcnosti s nástupom maloletého na prvý stupeň ZŠ. Súd mal za preukázané, že celkové výdavky na maloletého vo veku 4 rokov predstavujú mesačne sumu cca 520,- eur. Suma 520,- eur prevyšuje viac ako 5-násobne sumu životného minima na nepľnoleté dieťa pre r.2021 suma 98,08 eur (resp. suma 355,- eur prevyšuje viac ako 3- násobne). Otec má zato, že reálne výdavky maloletého by mali byť najviac v sumách a to (oblečenie a obuv 25,- eur + hygienické potreby 15,- eur + lieky a výživ. doplnky 23,- eur + voľnočasové aktivity 10,- eur + poistenie 17,10 eur + čo sa týka stravy najviac 50,- eur), teda spolu v sume 140,10 eur + výdavky MŠ 57,- eur spolu 197,10 eur. Nevyhnutné výdavky otca sú v sume 611,60,- eur + 57,- eur výdavky MŠ (nájomné 272,60 eur + strava domácnosti 100 eur + úver 89 eur + výživa maloletý 100 eur + výživa na nevydatú matku 20 eur + aj pohonné hmoty 30 eur, nakoľko otec žije v Obci Nedožery - Brezany do práce dochádza a pracuje v Prievidzi na zmeny) Súd mal za preukázané nevyhnutné výdavky otca v sume 590,- eur + 57,- eur výdavky MŠ, pričom v bode 19 mal za preukázané celkové výdavky na maloletého v sume 520,- eur, kde sú už zahrnuté výdavky na MŠ. Rodičia majú určenú takmer striedavú starostlivosť. Maloletý je s matkou 7 dní každý nepárny týždeň v kalendárnom roku a s otcom 5 dní každý párny týždeň v kalendárom roku. Výšku určenej vyživovacej povinnosti vo výške 180,- eur otec považuje v súčasnej dobe vzhľadom na vek a potreby maloletého za neprimerane vysokú. Kým maloletý nezačne navštevovať základnú školu, otec je ochotný aj naďalej platiť výdavky nad rámec svojej vyživovacej povinnosti v sume 57,- eur mesačne spojené s MŠ. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a preto otec navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zvýšenia výživného zamietol.

6. Matka v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že v čase podania návrhu nemala stály pracovný pomer, bola evidovaná na UPSVaR a privyrábala si len brigádnicky. Otec svoje odvolanie odôvodňuje tým, že matka neprimerane navyšuje výdavky na maloletého. Matka v konaní výdavky na maloletého riadne odôvodnila a zdokladovala. Maloletý rastie veľmi rýchlo a hoci má 4 roky, oblečenie, ktoré mu matka kúpi v jednej sezóne, je maloletému nasledujúcu sezónu už malé. To platí pre jarné, letné aj zimné oblečenie. Pri preberaní syna si otec vždy prevezme oblečenie, obuv a lieky, ktoré sú potrebné. Matka v konaní riadne odôvodnila výdavky súvisiace so zdravotným stavom maloletého, rovnako aj výdavky na logopéda v Zemianskych Kostoľanoch. Matka dochádza s maloletým za všetkými odbornými lekármi. Pediater - Nedožery - Brezany. Alergológ - Bojnice. Kožný lekár - Bojnice (do nedávna Handlová). Endokrinológ - Martin alebo Žiar nad Hronom. Vyjadrenie otca, že z poistenia maloletého sa môže brať do úvahy len časť, je neprípustné. Je to poistenie maloletého, hradené matkou v plnej výške. Otec hradí výdavky na škôlku, ktorú platbu chce matka zabezpečiť sama. Pokiaľ otec poukazoval na výdavok vo výške 20,00 eur na výživné pre nevydatú matku, jedná sa o nedoplatok na výživnom na matku. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného prihliadal na odôvodnené potreby maloletého, možnosti a schopnosti a majetkové pomery otca a tiež na celkové príjmy a pomery na strane oboch rodičov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec na výživu maloletého V. platil mesačne výživné v sume 100,00 eur a výdavky na škôlku a stravu maloletého v škôlke v sume 57,00 eur. Zmenou rozhodnutia v časti výživného, súd výživné de facto navýšil „len“ o sumu 23,00 eur. Odvolanie otca je nedôvodné a preto matka navrhla, aby odvolací súd odvolanie zamietol a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Kolízny opatrovník sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca v časti zvýšenia výživného je dôvodné

a preto je potrebné napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a mu vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie rozhodnutie. Rozsudok v časti úpravy styku odvolaním napadnutý nebol, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť a nebolo podrobené súdnemu prieskumu.

9. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, za aplikácie ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine na tom právnom závere, že došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy. Náklady na maloletého vzrástli, nakoľko maloletému bola okrem existujúcich diagnóz ako syndróm dráždivého kašľa, recidivujúce infekty dýchacích ciest, rhinitis recidiva, dermatitis seborhoica, dermatitis atopica, polyvalentná potravinová alergia, obstipácie, chlamídie, mollusa contagiosis dorsi, phimosis, kvôli ktorým užíva lieky, diagnostikovaná histamínová intolerancia, keď potraviny musia byť čerstvé a nemôžu sa zohrievať. Maloletý začal navštevovať logopéda, s čím taktiež sú spojené výdavky na úhradu nielen logopéda, ale aj cestovného, nakoľko logopéd je vzdialený od miesta bydliska maloletého cca 15 km. Súčasne matka maloletému zakupuje oblečenie a obuv mesačne 30-40,- eur, lieky, vitamíny a telové mlieko mesačne 25,- eur, vitamínový sirup 8,40 eur, hygienické potreby v sume 15,- eur, náklady na voľnočasové aktivity ako zakupovanie hračiek, výletov vo výške 10,- eur, poisťné vo výške 20,- eur, stavebné sporenie 20,- eur. Náklady na škôlku predstavujú mesačne sumu 57,- eur, ktoré momentálne uhrádza otec. Zdôraznil, že výživné určuje do budúcnosti a je predpoklad, že s vývojom maloletého a jeho nástupom na prvý stupeň základnej školy budú náklady neustále rásť. Pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu otca vo výške 995,- eur mesačne a príjmu matky vo výške 850,- eur.

10. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté deti aj zmena alebo zrušenie výživného možno len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Civilný mimosporový poriadok však pod pojmom zmena pomerov rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru. Malo by ísť o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia.

14. I keď súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval, že od poslednej úpravy pomerov sa náklady zvýšili, takéto odôvodnenie z obsahu napadnutého rozhodnutia nevyplýva. Rovnako z obsahu spisu nevyplýva, či súd prvej inštancie vychádzal z rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26.2.2019, č.k. 10P/48/2018. Citované rozhodnutie je obsiahnuté vo výrokovvej časti súdu prvej inštancie, pričom v odôvodnení nie je uvedené, z akého rozhodnutia súd vychádzal, ako porovnával príjmy oboch rodičov v čase skoršieho rozhodnutia a v súčasnosti a rovnako neporovnal pomery na strane maloletého dieťaťa v roku 2019 a v súčasnosti. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenia rozhodnutia.

15. Z ust. 78 ods. 1 Zákona o rodine ustanovenia vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspievaním, počínajúc so školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu, alebo poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nielen o zmenu prechodnú a zmena sa musí týkať naviac

skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Súdne rozhodnutie je možné zmeniť od zmeny pomerov aj za dobu minulú. Inak pre rozhodnutie o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zmena pomerov môže byť odôvodňovaná buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, respektíve okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napr. nadobudnutie čiastočného alebo úplnej neschopnosti živiť sa sám, zmena potrieb, zmena majetkových pomerov a pod. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Súd môže na zníženie príjmu alebo majetku povinného prihliadnuť len vtedy, ak má skutočne za preukázané, že k nej došlo v dôsledku objektívnej a nezvratiteľnej okolnosti a nie zo špekulatívnych dôvodov.

16. Vlastnosťou právoplatných meritórnych súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruk právneho štátu. Zmena vyživovacej povinnosti, je zákonom prípustná výnimka z tejto zásady, pripúšťajúca, aby sa o tej istej veci jednalo znova, avšak len pri splnení prísne stanovených podmienok, čo možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Vychádzajúc z článku 6 základných princípov CMP, v spojitosti s ustanoveniami § 35 a § 36 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci, pričom postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania a je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí (tzv. vyšetrovací princíp, ktorý je v mimosporovom procese úzko spätý s princípom oficiality a princípom materiálnej pravdy, ktoré súvisia s objemom a kvalitou zistených skutočností právne relevantných pre meritórne rozhodnutie). I keď zákon nerezignuje v mimosporových konaniach na procesnú aktivitu účastníkov konania, zodpovednosť za zistenie skutočného stavu veci je bremenom súdu, keďže vylučuje, resp. obmedzuje využitie procesnej zodpovednosti účastníkov konania za výsledok konania, teda ho možno identifikovať ako "potlačenie subjektívneho dôkazného bremena". Ako vyplýva z uznesenia ÚS SR z 24. apríla 2003 sp. zn. IV. ÚS 78/03 všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré dôkazy nemôžu závisieť od vôle účastníkov konania.

17. V posudzovanej veci sa však súd prvej inštancie vyššie uvedenými princípmi nespravoval, pretože ním nedostatočne zistený skutkový stav nemôže byť základom pre záver o (ne)splnení hmotnoprávných predpokladov pre otcom požadovanú zmenu vyživovacej povinnosti túto (ne)opodstatňujúcej.

18. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje dostatok skutkových a právnych záverov v prospech dôvodnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca indukujúcich a doposiaľ vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie a jeho výsledky, nie sú pre takýto záver z hľadiska rozhodujúcich skutočností postačujúce, pričom rozsah potreby doplnenia dokazovania presahuje účelnosť jeho vykonania odvolacím súdom, nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, ako napadnuté rozhodnutie za použitia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 CSP).

19. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci, bude v konaní postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytnúť účastníkovi konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky, CSP a CMP, primárne sa bude zaoberať porovnaním okolností, ktoré boli dôležité pre určovanie výživného v čase

skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Vykoná dokazovanie oboznámením obsahu spisu sp. zn. 10P/48/2019, z ktorého zistí zárobné a majetkové pomery oboch rodičov a posúdi, z akých skutkových okolností vychádzal súd v tom čase pri určení výšky výživného. Porovná súčasné skutkové okolnosti /príjmy, výdavky, náklady na dieťa a pod./ s okolnosťami, ktoré boli určujúce v čase skoršieho rozhodnutia o výživnom, pričom dôsledne posúdi zmenu pomerov na strane oboch rodičov ako i maloletého dieťaťa. Súčasne bude potrebné doplniť dokazovanie v zmysle intencií daných odvolacím súdom (teda aj nad rámec dôkazov navrhnutých účastníkmi), výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach tiež z hľadiska naplnenia hmotnoprávných predpokladov pre otcom požadovanú zmenu výšky vyživovacej povinnosti (§ 78 Zákona o rodine) a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 CSP. Vysporiadania sa s odvolacími námietkami otca ako i vyjadrením matky.

20. Odvolací súd poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c/ a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

21. Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).